

1 Za akých okolností môže rodič zákonne premiestniť dieťa do iného štátu bez súhlasu druhého rodiča?

Otázka, kde má mať dieťa trvalé bydlisko, je predmetom právnych predpisov o práve na určenie miesta bydliska dieťaťa, takže je súčasťou faktickej starostlivosti o dieťa (§ 1631 ods. 1 občianskeho zákonníka (*Bürgerliches Gesetzbuch* - „BGB“)). Podobne ako starostlivosť o majetok dieťaťa, aj táto otázka patrí do rozsahu rodičovských práv a povinností podľa § 1626 ods. 1 občianskeho zákonníka.

Na rozdiel napríklad od krátkej dovolenky v susednej európskej krajine ide v tejto otázke o záležitosť podstatného významu (*Angelegenheit von wesentlicher Bedeutung*) v zmysle § 1687 ods. 1 prvá veta občianskeho zákonníka, ktorá si vyžaduje dohodu oboch rodičov, pokiaľ majú rodičia dieťa v spoločnej rodičovskej starostlivosti. Rodič sa teda môže s dieťaťom presťahovať do zahraničia bez súhlasu druhého rodiča iba vtedy, ak má výlučné rodičovské práva a povinnosti alebo aspoň výlučné právo rozhodovať o mieste pobytu.

2 Za akých okolností je nutný súhlas druhého rodiča na premiestnenie dieťaťa do iného štátu?

Súhlas druhého rodiča s presťahovaním dieťaťa sa vyžaduje vtedy, keď majú rodičia spoločné rodičovské práva a povinnosti (právo rozhodovať o pobyte) (pozri tiež odpoveď na otázku 1).

3 Ak druhý rodič nesúhlasí s premiestnením dieťaťa do iného štátu, hoci je to nutné, ako možno dieťa zákonne premiestniť do iného štátu?

Premiestnenie dieťaťa je v súlade so zákonom, ak rodič, ktorý sa chce presťahovať s dieťaťom, má výlučné rodičovské práva a povinnosti alebo aspoň výlučné právo na určenie pobytu.

Ak tomu tak nie je, v prípade sporov týkajúcich sa tejto veci medzi rodičmi môže rodinný súd (*Familiengericht*) podľa § 1628 občianskeho zákonníka na návrh jedného z rodičov priznať jednému z rodičov právo na presťahovanie. Súd musí rozhodnúť na základe toho, čo je v najlepšom záujme dieťaťa s ohľadom na konkrétne a oprávnené záujmy zainteresovaných osôb (§ 1697a občianskeho zákonníka).

Rodič žijúci oddelene od druhého rodiča môže podľa § 1671 ods. 1 občianskeho zákonníka takisto podať na rodinný súd návrh na priznanie výlučných rodičovských práv a povinností alebo výlučných rodičovských práv a povinností v konkrétnej veci – napríklad v súvislosti s právom na určenie pobytu. Súd vyhovie návrhu, ak druhý rodič súhlasí, výnimkou predstavuje prípad odporu zo strany dieťaťa dosahujúce vek minimálne 14 rokov, alebo ak je (čiastočné) zrušenie spoločného výkonu rodičovských práv a povinností alebo (čiastočný) prevod plných rodičovských práv a povinností na navrhovateľa pravdepodobne v najlepšom záujme dieťaťa. Ak súd vyhovie návrhu, rodič sa môže slobodne rozhodnúť, kde bude mať dieťa bydlisko.

4 Uplatňujú sa na dočasné premiestnenie (napr. v prípade prázdnin, zdravotnej starostlivosti) a na stále premiestnenie rovnaké podmienky? Ak je to možné, priložte prosím príslušné formuláre so súhlasom.

Ak má rodič výlučné rodičovské práva a povinnosti, môže svoje dieťa kedykoľvek slobodne vziať do zahraničia na krátke obdobie. Ak však rodičia vykonávajú rodičovské práva a povinnosti spoločne, musia toto rozhodnutie v zásade prijať spoločne (§1627 občianskeho zákonníka). Ak rodičia spoločne vykonávajú rodičovské práva a povinnosti, ale žijú oddelene, musia prijať rozhodnutie spoločne, ak v prípade plánovanej cesty nejde o každodennú záležitosť, ale o záležitosť podstatného významu (§ 1687 ods. 1 prvá veta občianskeho zákonníka). Rodič, s ktorým dieťa obvykle býva, je oprávnený sám rozhodovať o každodenných záležitostiach (§ 1687 ods. 1 druhá veta občianskeho zákonníka). Podľa § 1687 ods. 1 štvrtá veta občianskeho zákonníka môže druhý rodič sám rozhodnúť iba o záležitostiach faktickej starostlivosti. V zákone sa nestanovuje, ktoré záležitosti majú podstatný význam a ktoré sú každodennými záležitosťami alebo záležitosťami faktickej starostlivosti. To závisí od konkrétnych okolností danej veci. V zásade teda môže rodič, s ktorým dieťa obvykle býva, ako aj hosťujúci rodič sám rozhodnúť o otázke dočasného prázdninového pobytu v zahraničí, pokiaľ to nie sú odľahlé oblasti alebo oblasti politických nepokojov. V každom prípade však musí hosťujúci rodič vopred informovať rodiča, ktorý je primárne zodpovedný za starostlivosť o dieťa, o celi cesty. Rodič, ktorý je poskytovateľom primárnej starostlivosti, môže prijímať rozhodnutia o rutinnom lekárskom ošetrení sám. Ak by sa však dieťa malo presunúť na lekárske účely do inej krajiny, obvykle by už nešlo o rutinné lekárske ošetrenie.

Rodič, ktorý nemá rodičovské práva a povinnosti, nemá právo rozhodovať o pobyte dieťaťa. Počas styku podľa § 1687a občianskeho zákonníka má rovnaké právomoci ako rodič s rodičovskými právami a povinnosťami, u ktorého dieťa nemá obvyklý pobyt (§ 1687 ods. 1 štvrtá veta).

Posledná aktualizácia: 02/11/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.